

Az „Iszlám Állam” elleni fellépés stratégiai kérdései és lehetőségei

Biztonsági kihívások és stratégiai válaszok
Szalai Máté (BCE, KKI)
2017. május 9.

1. Az Iszlám Állam működésének alapelvei és dinamikája
2. Az Iszlám Állam elleni fellépés kontextusa és lehetséges formái
3. Következtetések

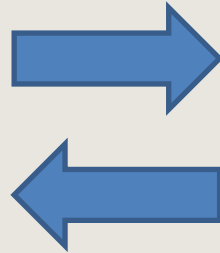

1. Mi az „Iszlám Állam”?

Magszervezet

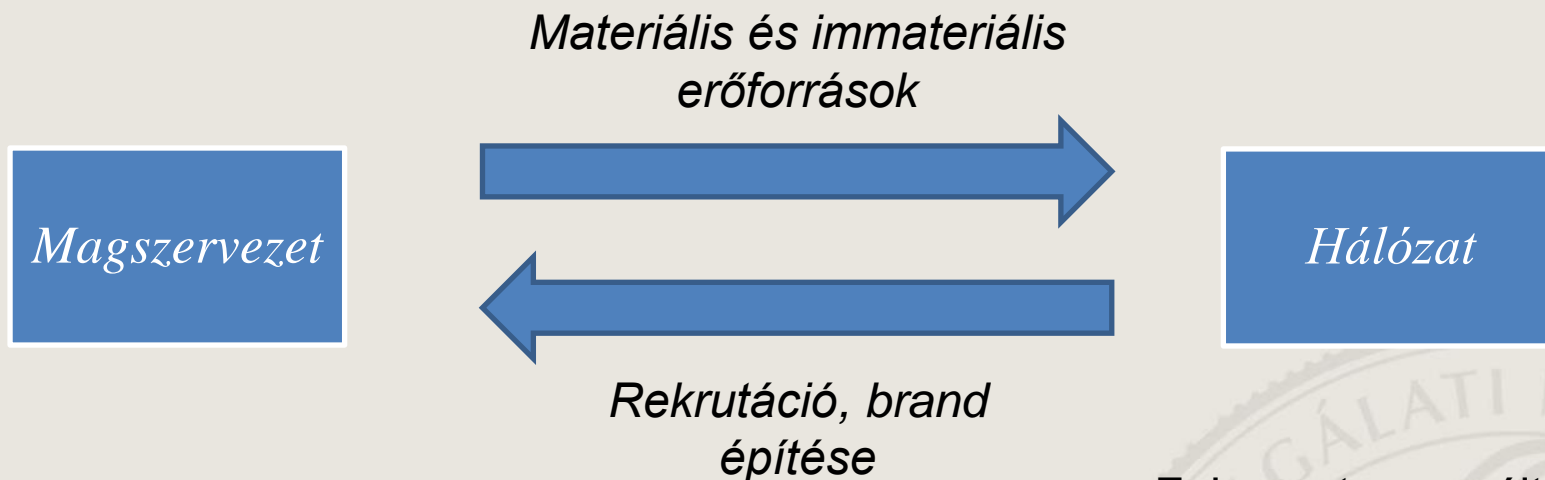
Irak és Szíria

Hálózat

*Közel-Kelet, Dél-Ázsia,
Európa, stb.*

A magszervezet és a hálózat közötti dinamika

- Irak és Szíria
- Centralizált döntéshozatal
- De nem egységes szervezet

- Folyamatosan változik
- Személyi kapcsolatok
- Hierarchizált és decentralizált kapcsolatok, egymás mellett

A megszervezet és a hálózat közötti dinamika

Előzmények (1999-2013)

—●— Magyszervezet
—●— Hálózat

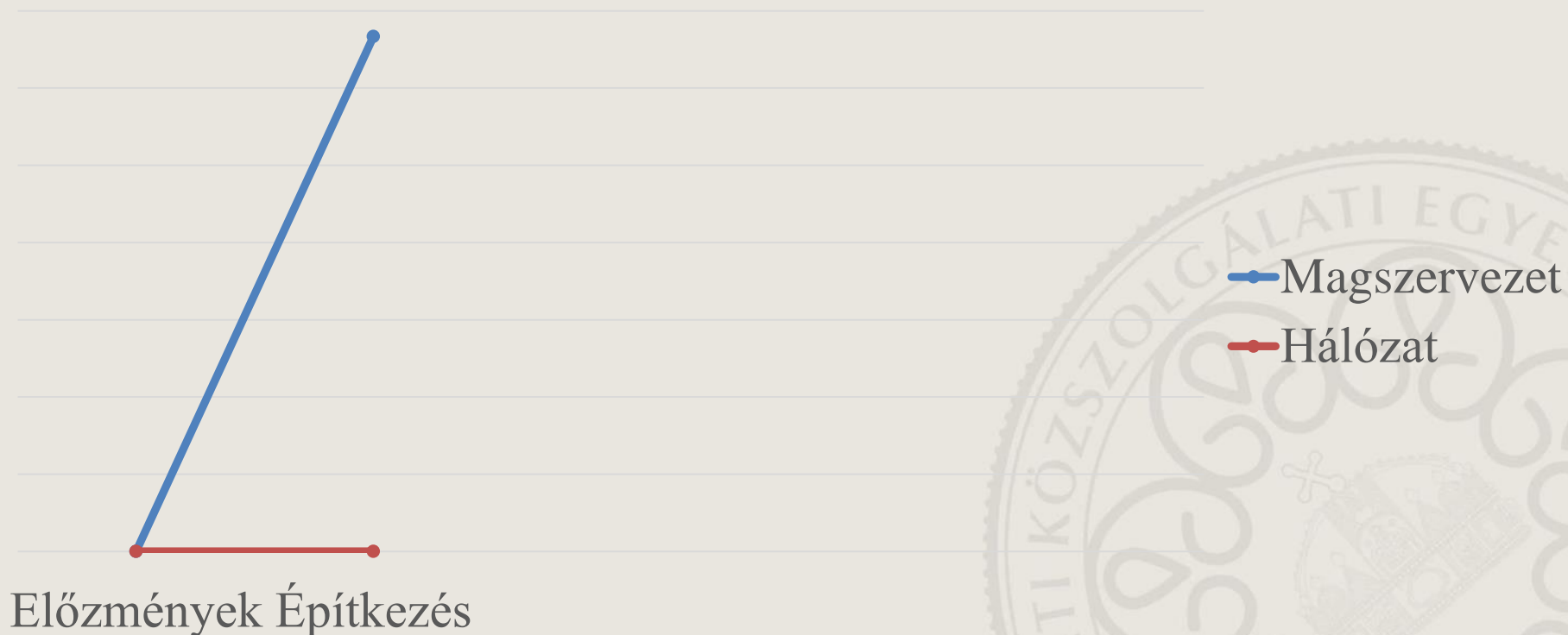
Előzmények

A magszervezet és a hálózat közötti dinamika

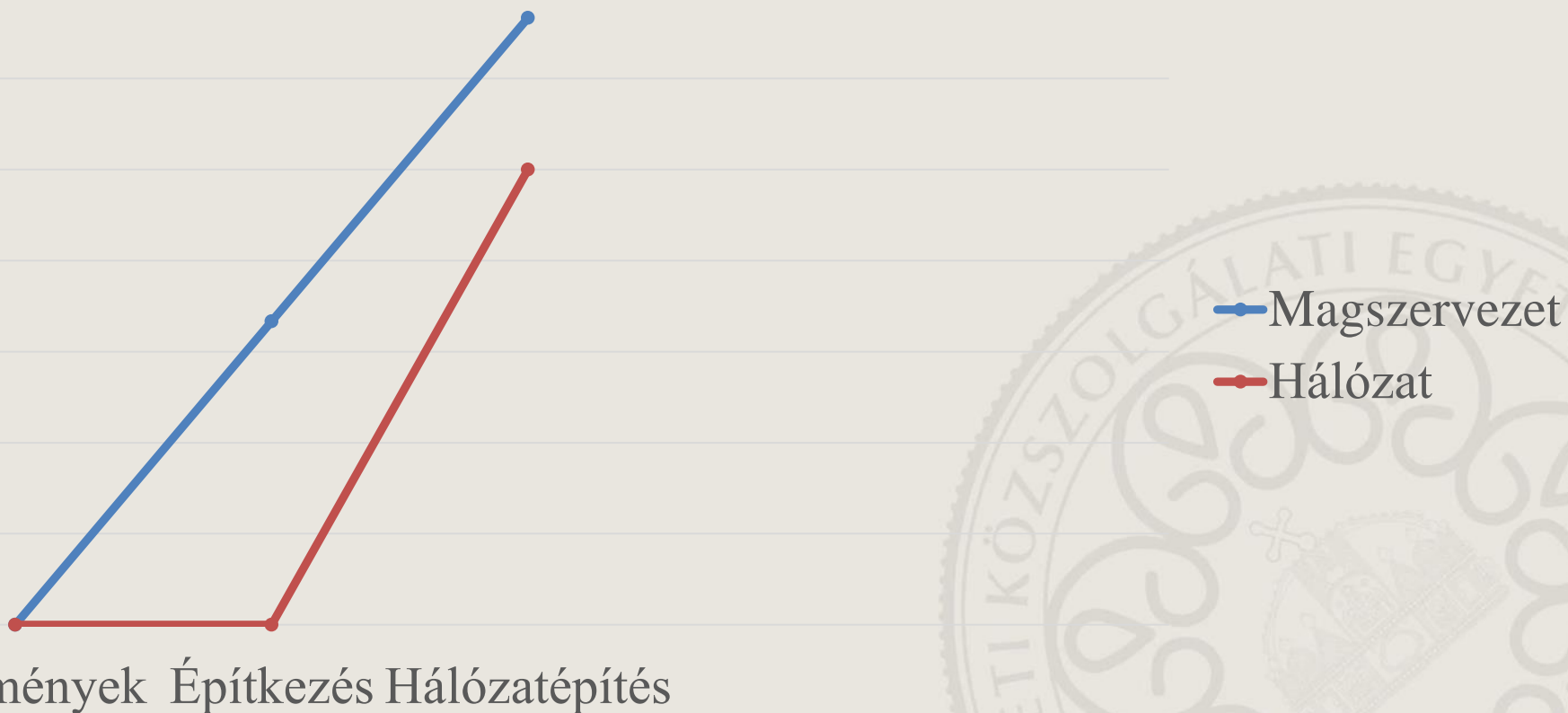
Építkezés (2013-2014)

A megszervezet és a hálózat közötti dinamika

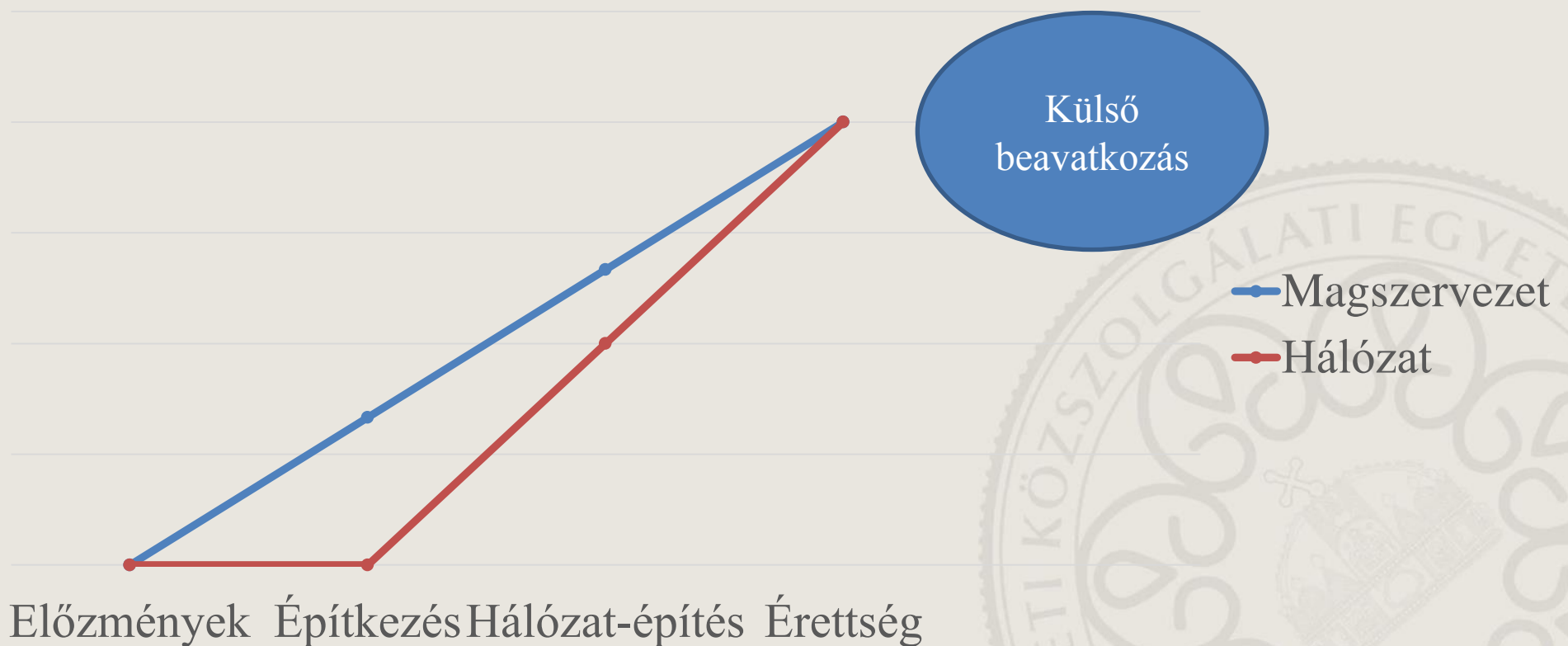
Hálózatépítés (2014)

A magszervezet és a hálózat közötti dinamika

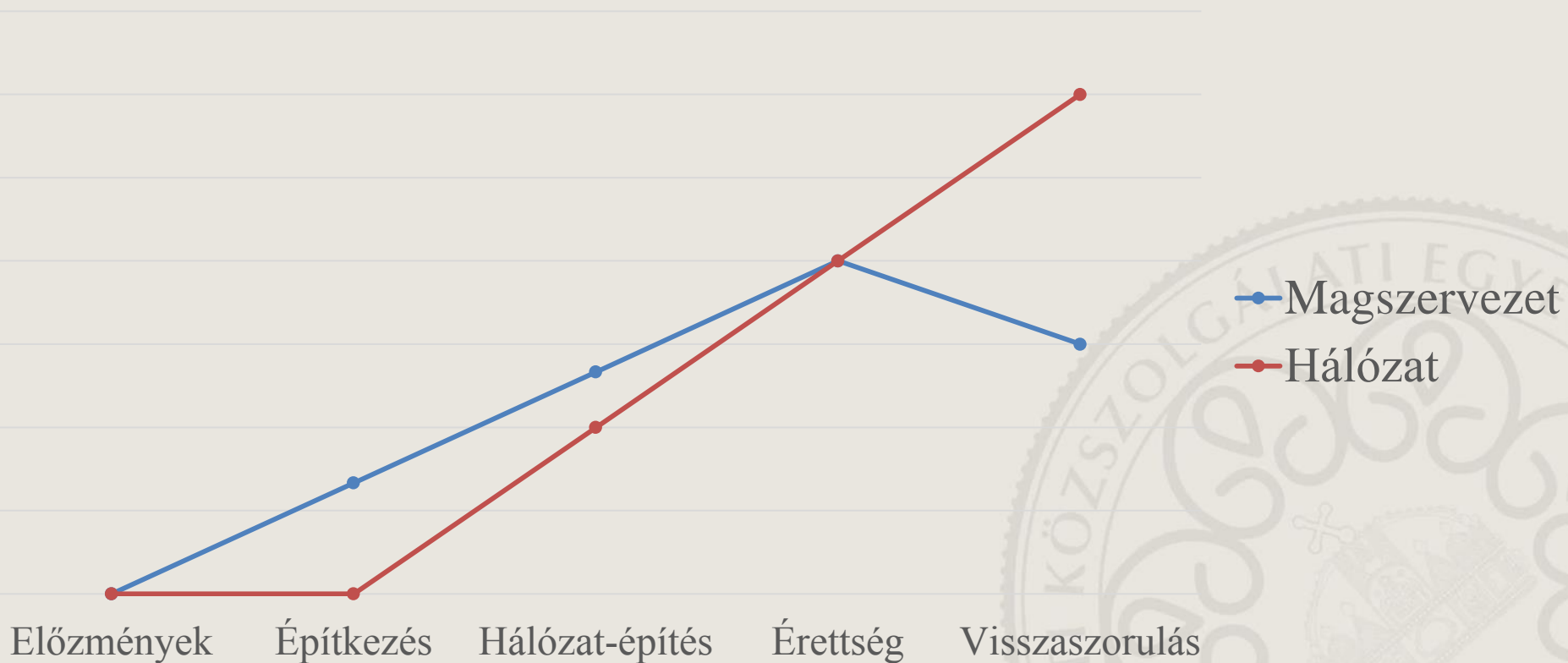
Érettség (2014/15)

A magszervezet és a hálózat közötti dinamika

Visszaszorulás (2015-)

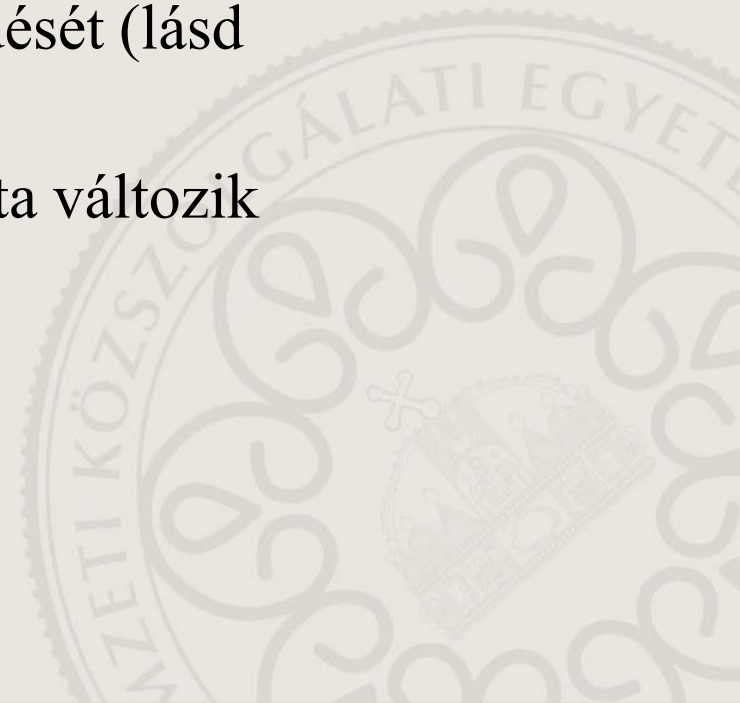
Az érettség pillanata

	1. érettségi pont	2. érettségi pont	3. érettségi pont
Időpont	2014. június	2015. május	2015. november
Magszervezet	A magszervezet három hadjárata (Bagdad, Erbil, Kobane)	Ramádi és Tadmur elfoglalása	Nincs
Hálózat	A hálózat bejelentése	A hálózat aktivizálódása, merényletek (Törökország, arab térség)	Párizsi (és egyéb) merényletek
Ellenreakció	Nyugati vezetésű koalíció bombázásai	Nyugati beavatkozás fokozódása, orosz vezetésű koalíció (?) és bombázások	Beavatkozás fokozása

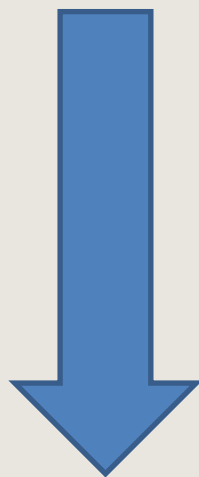
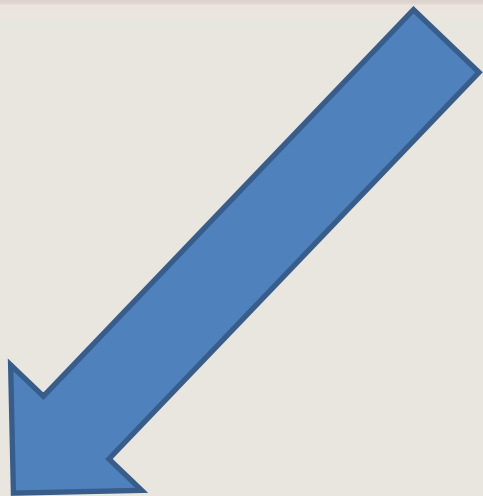
A magszervezet és a hálózat dinamikája a visszaszorulás szakaszában

- Jelenleg rendelkezésre álló információk és al-Káida tapasztalata alapján
- Hálózat sokkal nagyobb közvetlen fenyegetést jelent, ez megváltoztatja a szereplők viselkedését (lásd Törökország)
- Magszervezet és hálózat kapcsolata változik
- Rekrutáció helyett merényletek
- Pozitív folyamat?
- Több lehetséges forgatókönyv

2. Az Iszlám Állam elleni fellelés

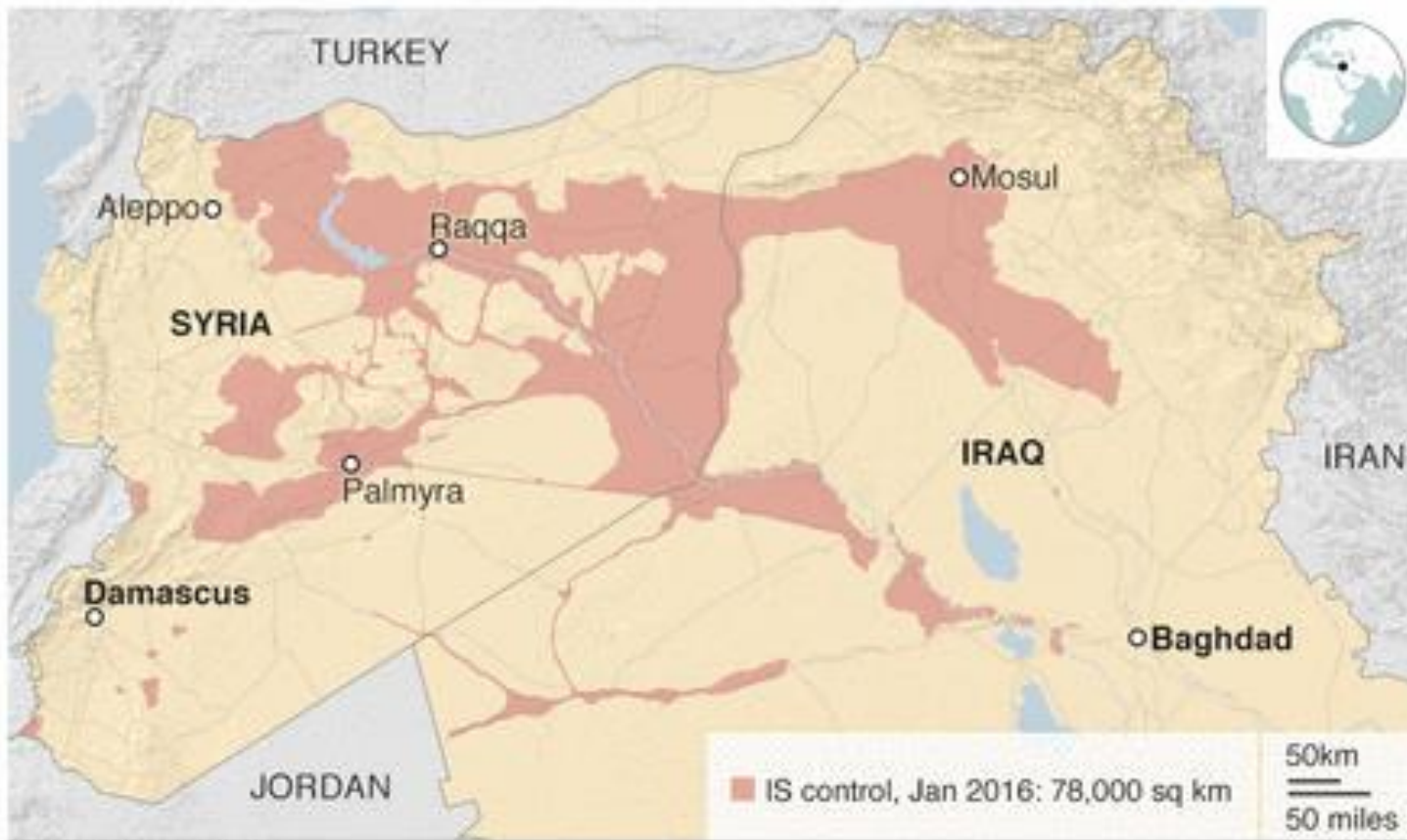
A Mag elleni fellelés

A hálózat tagjaival szembeni
fellelés

A hálózattal szembeni fellelés

A mag elleni fellépés

Source: IHS Conflict Monitor

A mag elleni fellépés

Kollektív akció

Társadalmi és
nemzetközi
környezet

A prioritás
kérdése

Multi-
dimenzionális
fellépés

A hálózat, ahogy láttatni szeretné magát....

...és ahogy valójában kinéz

Zerkani Network

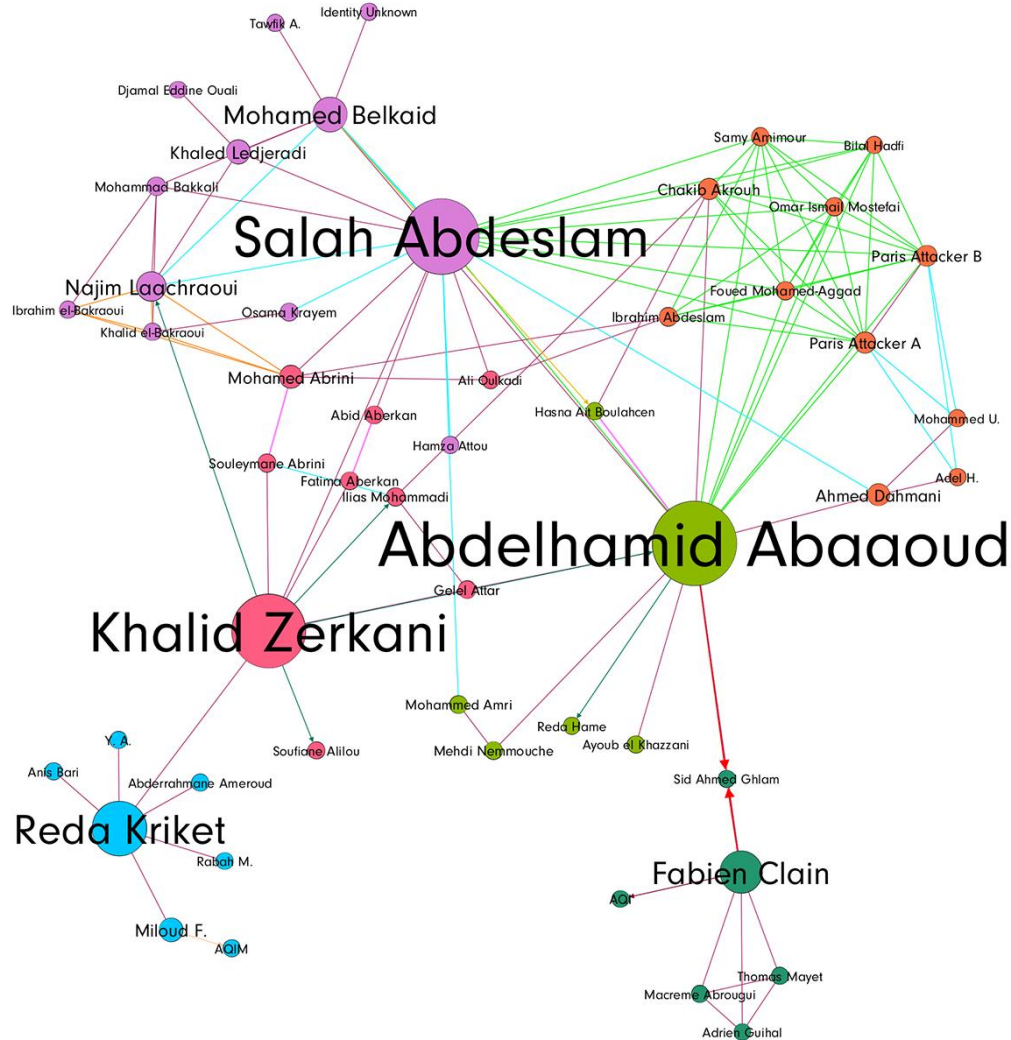
This graph represents connections between groups of Islamic extremists in Europe. The size of the node reflects its measure of betweenness centrality, or how frequently that node bridges the shortest distance between other nodes.

The node color uses modularity to attempt to determine distinct communities.

The edge color reflects the relationship between extremists.

Edge Legend

- Associate of
- Paris Attacker
- Brussels Attacker
- Recruiter of
- Traveled With
- Family Relationship
- Commander of
- Funded
- Supporter of
- Recruiter for

A hálózat elleni küzdelem kontextusa

Az Iszlám Állam, mint brand

Meglévő (törzsi, politikai, szociális)
konfliktusok új színben való
feltüntetése

Helyi (egyéni?) célok

Egymással átfedésben lévő
hálózatok (Al-Káida, Iszlám Állam)

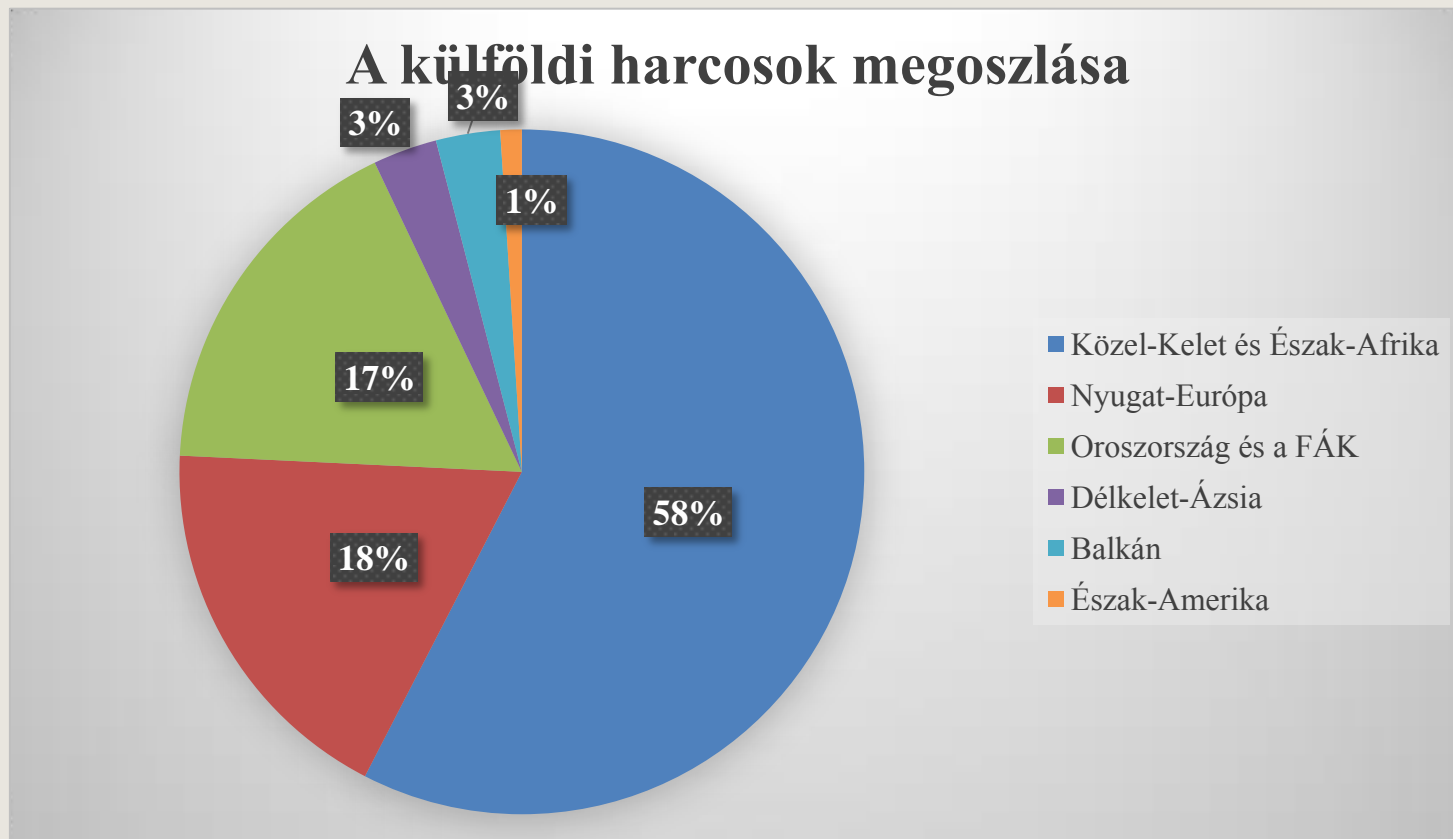
Az európai kontextus

- 2000-es évek óta egyre decentralizáltabb hálózatok
- Második generációs bevándorlók kérdése
- Párhuzamos társadalmak
- Migráció

A külföldi harcosok kérdése

- Legalább 25-30 ezer fő
- Helyi és nem országos jelenség

A külföldi harcosok és az EU

- EU: kb. ötezer fő (harmada hazatért)
- Szinte kizárólag (90-100%) városi környezetből
- Országos szinten 6-23% a nem muszlimok és áttértek aránya
- Franciaország, UK, Németország és Belgium
- Motivációs csoportok: utcai banda és generációs lázadás?
- Kemény és puha módszerek (Aarhus, Hayat-program)

Terrorizmus

- Csúcs: 2015/16 (OECD: 650%-os növekedés, de világszinten így is 1-2%)
- Egyre kevesebb szervezést, erőforrást igénylő merényletek
- „Suicide by cop” jelenség – terrorizmusról beszélhetünk-e egyáltalán?

Terrorista merényletek értelmezése

Tényleges oldal

1. Ki az elkövető?
2. Mi volt a motiváció?
3. Egyedül vagy csoportosan hajtotta végre a merényletet?
4. Kapcsolatban állt-e nemzetközi hálózatokkal?
5. Ha igen, hogyan és miért?

Kommunikációs oldal

1. Ki vállalt felelősséget érte, és miért?
2. Kit hibáztattak, és miért?

3. Következtetések: 4 forgatókönyv

1.: Megszűnés	
Jellemzők	A magszervezet gyengülését a hálózat gyengülése követi.
Feltételek	<ol style="list-style-type: none">1. A magszervezet folyamatos gyengülése2. Az „Iszlám Állam” <i>brand</i> megkérdőjeleződése3. A hálózat tagjaival szembeni hatékony, helyi szintű fellépés
Következmények	Az Iszlám Állam középtávon eljelentéktelenedik

3. Következtetések: 4 forgatókönyv

2.: Visszarendeződés	
Jellemzők	A magszervezet átmeneti gyengülés után ismét megerősödik
Feltételek	1. Iraki és szíriai instabilitás fennmaradása, a szunnita arabság kibékítésének kudarca 2. A hálózat tagjaival szembeni helyi szintű fellépések hiánya
Következmények	Az IÁ középtávú túlélése, a korábbi dinamika visszarendeződése

3. Következtetések: 4 forgatókönyv

3.: A visszaszorulás állapotának fennmaradása

Jellemzők	A magszervezet folyamatosan gyengül/megszűnik, a hálózat tovább él
Feltételek	1. A hálózat tagjaival szembeni hatékony, helyi szintű fellépések hiánya 2. Az Iszlám Állam brandjének fennmaradása
Következmények	A hálózat folyamatos decentralizációja, kiszámíthatatlansága

3. Következtetések: 4 forgatókönyv

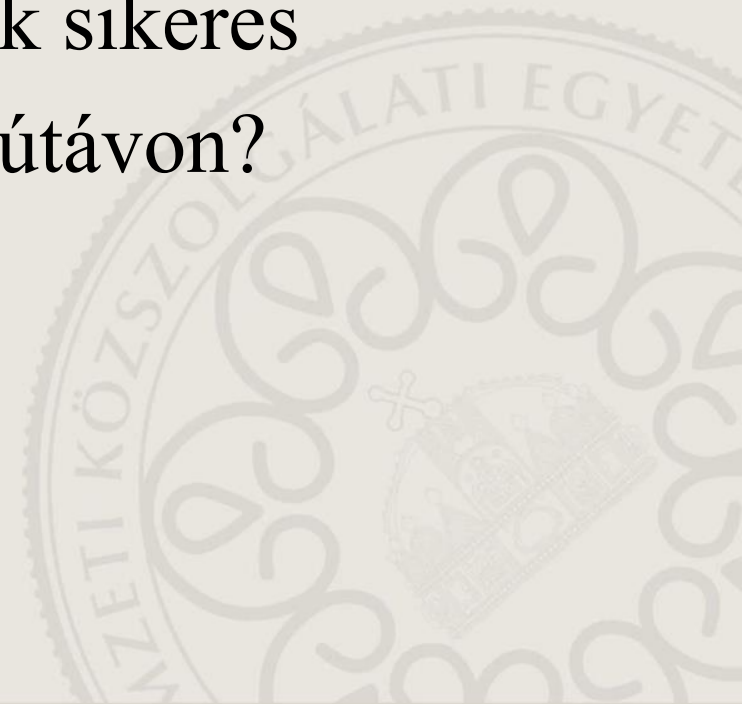
4.: Relokalizáció

Jellemzők	A magszervezet megerősödik, a hálózat tagjai visszaszorulnak és kiválnak
Feltételek	<ol style="list-style-type: none">1. A hálózat tagjaival szembeni hatékony, helyi szintű fellépések2. A magszervezett megerősödése
Következmények	A brand globális szintű megkérdőjelezése, a magszervezet konszolidációja?

Következtetések

- Amíg a terrorizmus kiváltó okait nem kezeljük, addig nem tudjuk megoldani a problémát
- Többszintű fellépés lehet csak sikeres
- Al-Káida hatékonyabb hosszútávon?

Köszönöm a figyelmet!

Szalai Máté

Budapesti Corvinus Egyetem

Külügyi és Külgazdasági Intézet

mate.szalai@uni-corvinus.hu

@mrszalai